

Manhattan – en kærlighedserklæring til New York i wide-screen

Udgivet 08/07/2017 — af Karen Hammer

I de sidste dage inden ferien viser Cinemateket Woody Allens sort-hvide mesterværk fra 1979, *Manhattan*, i en spritny digital kopi. Filmen skildrer den moderne amerikaners forvirrede parrings-dates, og er et satirisk og vittigt portræt af personernes forsøg på at virke betydningsfulde, som de konstant taler udenom – og så vidt det er muligt undgår at involvere sig følelsesmæssigt. Filmen er vitterlig meget morsom på trods af dens vemodige stemning.

Nogle af verdens bedste film er sort/hvide. Bare tænk på *City Light* og *Diktatoren*, *De syv samuraier*, *Earth*, *Sunrise*, *Hr. Arnes Penge*, *Ivan den Store*, *Vredens dag*, *Casablanca* og *Annie Hall*. Længe efter at farvefilmen var normen, blev Woody Allen ved med at lave fremragende sort/hvide film. Moderne ungdom gider ikke se sådan nogle gammeldags triste film, mens vi de gamle filmnørder bliver mere og mere overbeviste om, at de sort/hvide billeder kan give en god film et ekstra løft, der kan ende med at gøre den uforglemmelig – som de ovennævnte.

“

Han var akkurat lige så hård og romantisk, som den by han elskede. Bag hans briller med sort stel spirede en seksuel kraft som den, vi kender fra junglens store rovdyr. New York var hans by. Og det ville den være til evig tid

Woody Allens *Manhattan* åbner med en billedsekvens af New Yorks klassiske skyline i sort/hvid – akkompagneret af George Gershwins betagende *Rhapsody in Blue*, og Woody Allens stemme i rollen som hovedpersonen Isaac, der kæmper med at få fat i en tilstrækkeligt rammende start på sin nye roman. Efter adskillige kasserede forslag ender han med at godtage følgende: "Han var akkurat lige så hård og romantisk, som den by han elskede. Bag hans briller med sort stel spirede en seksuel kraft som den, vi kender fra junglens store rovdyr. New York var hans by. Og det ville den være til evig tid."

Manhattan (1979) Official Trailer - Woody Allen, Di...

42, to ekskoner og en kæreste på 17

Isaac har store ambitioner og vil gerne tages alvorligt, på trods af at han gennem 20 år har levet af at være morsom på TV. Nu er det på tide, han viser verden, hvem han egentlig er.

Isaac er 42 år og har to ekskoner og en lille søn Willie. Hans første kone blev narkoman og senere Moon-tilhænger; hans anden kone forlod ham for at leve som lesbisk, og er nu i gang med at skrive en sandfærdig bog om deres ægteskab og skilsmisse; hun antyder, at Hollywood er interesseret i en filmatisering! Isaac er rystet, men har midlertidigt trøstet sig med et forhold til en kun 17-årig gymnasiepige Tracy – rørende spillet af Mariel Hemingway, der blev nomineret til en Oscar for rollen.

“

Diane Keaton har været medforfatter på manuskriptet og har her givet sig selv nogle tilsyneladende uskyldige replikker, som i den grad virker dræbende på Isaacs selvrespekt. Spillet er fantastisk i denne "morsomme" scene, og Woody Allen overbeviser som en formidabel skuespiller

---

Isaac er en vittig hund og finder det nødvendigt konstant at strø om sig med morsomme *one-liners* som f.eks. "Hvad angår mit forhold til kvinder, bør jeg nomineres til August Strindberg Prisen." Hans nærmeste venner Yale og Emily er positive overfor hans valg af kæreste og støtter ham moralsk, da han i vrede siger op ved fjernsynet for at koncentrere sig om den epokegørende roman, som han føler, han har i sig.

Problemerne kommer væltende, da han ved et tilfældigt møde på gaden træffer Yales elskerinde Mary – spillet fantastisk morsomt af Diane Keaton. Hun er en frustreret, hypernervøs, bedrøvelende journalist, der på stedet hylér Isaac helt ud af den ved foran Tracy at nedgøre al hans ros af en ny kunststilling, så han kommer til at virke uvidende og behagesyg. Diane Keaton har været medforfatter på manuskriptet og har her givet sig selv nogle tilsyneladende uskyldige replikker, som i den grad virker dræbende på Isaacs selvrespekt. Spillet er fantastisk i denne "morsomme" scene, og Woody Allen overbeviser som en formidabel skuespiller.

Rasende forlader Isaac og Tracy Yale og Mary for hjemme at kaste sig ud i en hysterisk diskussion af ukendte lyde fra hans naboer i Isaacs nye lejlighed. Tracy er meget forelsket i Isaac, men han ser ikke hendes sødme og kærlighed, for "hun er jo bare et barn og ved endnu ikke noget om livet". Han bruger meget tid på at forklare hende, at hun umuligt kan elske ham, for dette er jo bare en kortvarig affære. Hun skal videre i livet og træffe mange andre spændende mænd – selvom de selvfølgelig ikke vil være nær så gode elskere som han!

En løbsk kærlighedskarrusel

Den overfladiske Yale køber en Porsche på trods af, at han for nylig har meddelt Emily, at de ikke kan få råd til det barn, som hun så brændende ønsker sig. Han postulerer konstant, at han elsker Emily, og ikke kan forlade hende for at leve åbent med Mary, der føler sig forsømt: "*I am beautiful and bright; I am from Philadelphia, why should I tolerate this?*" Mary lokker Isaac med på en uskyldig spadseretur i Central Park, hvor de overraskes af et voldsomt tordenvejr, udveksler dybsindigheder i et nærliggende planetarie og går tur med hunden i den tidlige aftenstund. På en bænk næsten under den flotte Queensboro Bridge sidder de stille og nyder udsigten over Manhattan og finder hinanden; Gordon Willis' fremragende sort/hvide komposition af de to silhuetter under broen er filmens mest ikoniske billede.

Woodys kærlighedskarussel løber løbsk, da Mary efter en tid med masser af kys og lidenskab atter belejres af Yale, der har fortrudt deres brud og nu er villig til at forlade Emily.

Woody Allen Manhattan Ending

Igennem længere tid har Isaac glemt alt om Tracy, der har fået et tilbud om at komme ind på en dramaskole i London. *Manhattan* har en smuk og vemodig afskeds scene i en bar ganske kort efter Isaac og Marys romance under broen. Han har hentet Tracy efter skolen; hun forærer ham en mundharmonika med bemærkningen: "Du trænger til at højne din interesse for kultur". Han virker glad for den, men forklarer hende alvorligt, at han har truffet en anden, og at det vil være godt for hende nu at blive fri til at lære jævnaldrende mænd at kende. Hun forstår det ikke. "Elsker du mig ikke? Du lader som om, det er for min skyld, selv om det er dig, der vil gå!" En stille tåre løber langsomt ned af hendes højre kind. "Og hvad med alle vores minder her?" "*We will always have Paris,*" er hans alt for smarte svar.

“

Manhattan er et højdepunkt i Woody Allens karriere; først i 1989 med Hannah og hendes søstre præsterede han et tilsvarende mesterværk med lige så helstøbte personkarakteristikker

Manhattan skildrer den moderne amerikaners forvirrede parrings-dates, og er et satirisk og vittigt portræt af personernes forsøg på at virke betydningsfulde, som de konstant taler udenom – og så vidt det er muligt undgår at involvere sig følelsesmæssigt. Vi ler af Isaacs smarte vittigheder, og filmen er vitterlig meget morsom på trods af dens vemodige stemning. Vi finder ham både patetisk og irriterende, men vi kan ikke lade være med at holde af ham på trods. Han er meget sød og omsorgsfuld, når han er sammen med sin lille søn, og han er gribende i den allersidste scene sammen med Tracy.

Hun er fyldt 18 år og er på vej til sine studier i London. Han fanger hende i allersidste øjeblik og prøver at lokke hende tilbage ved at undskylde sit svigt: "*Sorry, I made a mistake. I dont think you*

should go. Hun er i mellemtiden blevet langt mere moden og kan på trods af, at hun ikke har glemt ham, trøste ham med, at hun kommer tilbage om seks måneder. "If we still love each other then... Can't you have a little faith in me?" Kameraet står stille på hans ansigt, der langsomt ændrer sig fra frustreret bekymring til skælmisk accept.

Woody Allen faldt for Diane Keaton midt i 1970'erne og lavede i 1977 mesterværket *Annie Hall* med hende i hovedrollen – en film, der modtog fire Oscars. *Manhattan* kom i 1979 og ligger absolut i den samme mesterklasse. Den modtog kun to Oscarnomineringer, men fik en Bafta, en Cesar og en Bodil. Det kræver en vågen tilskuer at få alt med i denne kyniske og vittige film, hvor klippene følger hurtigt efter hinanden, og personerne konstant talende spæner frem og tilbage. *Manhattan* er et højdepunkt i Woody Allens karriere; først i 1989 med *Hannah og hendes søstre* præsterede han et tilsvarende mesterværk med lige så helstøbte personkarakteristikker. I dag tæller hans spillefilm 47 værker i løbet af 52 års produktion.

Fotos: Cinemateket.

Kan du lide POV formatet, så skulle du tage at [klikke her og like vores Facebook-side](#). Her får du også alle links til vores nye artikler. Del os gerne med andre. Du kan også tegne et abonnement til 20 kr. om måneden via PayPal under 'Hold POV.International i live' eller via din netbank. Vores kontonummer er: 3409 12107307. Du kan også donere til hele POV.International via MobilePay på 40 12 19 68. Vi udkommer uden annoncer og modtager ikke mediestøtte.

Karen Hammer

Født 1938. Cand.mag.art. i Zoologi, Botanik, Geologi, Geografi og Filmhistorie fra Københavns Universitet. Kulturredaktør og formand for Radio Vesterbro gennem 30 år. Forfatter, filmjournalist, kunstanmelder, eventyrer. Karen Hammer har rejst i 100 lande, dog kun i 25 i Afrika. Skriver om *African Cinema*. Researcher for tiden i Elfenbenskysten og Burkina Faso. Overlever på pension fra forskellige gymnasieskoler.

FACEBOOK

TWITTER

GOOGLE

PINTEREST

TAGS:

#FILM

KAREN HAMMER

MANHATTAN

WOODY ALLEN

ANBEFALET TIL DIG

Karen Hammer:
Patriarken

Karen Hammer:
The Lost City of Z

Sidse Babett
Knudsen i
Kvinden fra Brest

F Ø L G O S

Synes godt om

Del

47 tusind personer synes godt om dette.
Opret en profil for at se, hvad dine venner synes godt om.

Follow @pointofviewint

H O L D P O V I N T E R N A T I O N A L I L I V E

POV er en uafhængig platform for oplysning, debat og kritik. Vi modtager ikke mediestøtte, bruger ikke reklamer og har ikke nogen betalingsmur.

Alle tekster på POV er gratis tilgængelige ud fra en overbevisning om behovet for kvalitet, videndeling og perspektivering i en tid præget af fake news og jagten på klik. Vi vil gerne kunne læses af alle - også dem, der ikke har mulighed for at betale.

Hvis du nyder at læse os, kan du støtte ved at abonnere, støtte os med et enkelt beløb eller støtte den enkelte skribent via deres info-bokse.

Sådan kan du støtte os:**MobilePay**

40 12 19 68

Bankoverførsel

Reg. nr. 3409 Kontonr. 12107307

PayPal

Herunder kan du melde dig ind hos os via Paypal, så dit månedlige støttebeløb bliver trukket automatisk. Det kan vi endnu ikke med MobilePay, men den mulighed kommer snart.

Donations-niveau	
Glad bruger : 20.00 DKK pr. måned	▼

Abonner

Q U I C K P O V

21/08/2017

Da Venligboerne tog til Pride

18/08/2017

Rejs en statue af general Christensen

12/08/2017

Lars Luplau: Køkultur eller røvhulskultur?

10/08/2017

Red den danske kultur – festtale til Kulturmødet på Mors

08/08/2017

Tillykke Dustin Hoffman

N P R O V E R S K R I F T E R

- How To Tell If Watching The Eclipse Damaged Your Eyes
- Full Text And Analysis: Trump's Address On Afghanistan, Plans For U.S. Engagement
- List Of Charities Shunning Trump's Mar-A-Lago Resort Keeps Growing
- With Court's OK, Chile Relaxes One Of The World's Strictest Abortion Bans
- PHOTOS: The Day The Eclipse Came To America

B B C O V E R S K R I F T E R

- Trump rules out Afghan troops withdrawal
- Indian court rules against instant divorce
- Pound coin gag scoops best Edinburgh Fringe joke award
- Australian zoo welcomes rare white koala
- US Navy orders 'operational pause' after collision

◀ [FOREGÅENDE](#)

Rabiater præster lokker mig tilbage til Folkekirken

[NÆSTE](#) ▶

Hvorfor pløre rundt på Roskilde?

S E N E S T E I N D L Æ G F R A

Min flersprogede familie – og hvordan det står til med det danske

"Mor, vi er ved at arbejde på un nuovo progetto a scuola

Når det gør ondt fordi det skal det og det er helt OK

"Så holder jeg lidt ekstra om mig selv. Så tager jeg en

Malene Schwartz: Tisvilde slipper os aldrig

Med sine portrætter og små afgrænsede historier hæver Malene Schwartz' rigt illustrerede

Da Venligboerne tog til Pride

Lørdag deltog Venligboerne København i Copenhagen Pride for anden gang. Bevægelsen er

Lena Eriksen: Børnene, badevandet og det store hav

Begyndelsen blev skreget ud i den lille toværelses lejlighed, hvor jeg blev

---